

В.В. Богатько Л.В. Прокопчук

Українська мова

(за професійним спрямуванням)

Навчальний посібник
для самостійної роботи
студентів

**В.В. Богатько
Л.В. Прокопчук**

Українська мова

(за професійним спрямуванням)

**Навчальний посібник
для самостійної роботи
студентів**

Вінниця 2012

УДК 811.161.2' 276. 6(075.8)

ББК 81.2 УКР – 923

Б 73

Б 73

В.В. Богатько, Л.В. Прокопчук

Українська мова (за професійним спрямуванням): навчальний посібник для самостійної роботи студентів. – Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2012. – 246 с.

Рецензенти:

І.Я. Завальнюк, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

В.А. Тимкова, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української та іноземної мов Вінницького національного аграрного університету.

Навчальний посібник побудовано відповідно до сучасних концепцій викладання української мови за професійним спрямуванням. У ньому, відповідно до типової програми з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (наказ МОН України від 21.12.2009 № 1150), теоретичний і практичний матеріал згруповано в три змістові модулі.

Питання і завдання для самоперевірки сприятимуть поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, розвитку практичних умінь і навичок, формуванню професійної мовно комунікативної компетентності студентів.

Для студентів вищих навчальних закладів, усіх, хто дбає про підвищення рівня професійного спілкування.

УДК 811.161.2' 276. 6(075.8)

ББК 81.2 УКР – 923

©В.В. Богатько, Л.В. Прокопчук

ЗМІСТ

Вступ	5
Структура програми «Українська мова (за професійним спрямуванням)»	8
Модуль № 1. ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНО-СТИЛЬОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ	10
Теоретичний блок	11
Лекція 1.1. Державна мова – мова професійного спілкування	11
Лекція 1.2. Основи культури української мови	23
Лекція 1.3. Стилї сучасної української літературної мови в професійному спілкуванні	37
Практичний блок	46
Практичне заняття 1.1. Мовні норми	46
Практичні заняття 1.2.-1.3. Комунікативні ознаки культури мови	51
Практичне заняття 1.4. Мовленнєвий етикет	55
Практичне заняття 1.5. Функціональні стилї української мови в професійному спілкуванні	58
Самостійна робота	64
Методичні вказівки до написання рефератів з української мови (за професійним спрямуванням)	66
Зразок оформлення титульного аркуша реферату	70
Приклади оформлення бібліографії	71
Питання до заліку	73
Модуль № 2. ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ	75
Теоретичний блок	76
Лекція 2.1. Спілкування як інструмент професійної діяльності	76
Лекція 2.2. Риторика і мистецтво презентації	89
Лекції 2.3-2.4. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	97
Практичний блок	116
Практичне заняття 2.1.-2.2. Кадрово-контрактні документи	116
Практичне заняття 2.3.-2.4. Довідково-інформаційні документи	124
Практичне заняття 2.5. Етикет службового листування	130
Практичне заняття 2.6-2.7. Публічний виступ як важливий засіб комунікації	136
Практичне заняття 2.8. Презентація як різновид публічного мовлення. Ділова гра.	141
Практичне заняття 2.9.-2.10. Усне ділове мовлення як важливий засіб комунікації	143
Практичне заняття 2.11.-2.12. Мистецтво перемовин	147
Практичне заняття 2.13. Усне ділове мовлення. Ділова гра.	154

Практичне заняття 2.14. Модульний контроль.	155
Самостійна робота	158
Питання до заліку	161
Модуль № 3. НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	163
Теоретичний блок	164
Лекція 3.1. Українська термінологія в професійному спілкуванні	164
Лекція 3.2. Науковий стиль у професійному спілкуванні	174
Практичний блок	188
Практичне заняття 3.1. Термінологія в професійному спілкуванні	188
Практичне заняття 3.2. Мовні засоби наукового стилю	193
Практичне заняття 3.3.-3.4. Мовностилістичні особливості та структура наукових робіт	199
Практичне заняття 3.5. Мовний етикет науки	203
Практичне заняття 3.6. Інтерактивна гра	208
Практичне заняття 3.7. Переклад і редагування наукового тексту	210
Практичне заняття 3.8. Модульний контроль	214
Самостійна робота	215
Питання до екзамену	218
Додатки	222
Критерії оцінювання знань студентів з курсу «Українська мови (за професійним спрямуванням)»	222
Рівні для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»	223
Словник найуживаніших термінів	224
Література	238
Основна	238
Додаткова	239
Словники	244